

serua aiam tuā: quāuis occupie belectatōuz ta
ctus sint turpiores et magis continue infestēt:
ppē qd t̄pantia magis ponit̄ ktus p̄ncipal̄
vt ex dictis p̄z. Clemētia v̄o in h̄ q̄ dimunuit
penas: marie v̄r accedē ad caritatē q̄ est po
tissima vtutū p̄ quā bona opamur ad p̄rios
et eoz mala ipedim̄. ¶ Ad p̄mum q̄ dō q̄
māfuetudo p̄parat hoīem ad dei cognitio
nē: remouēdo ipedimētū: et h̄ dupl̄r. p̄ qdē
faciēdo hoīem opotem sui p̄ dimunūtoez ire
vt o cū ē. Alio: q̄ ad māfuetudinē p̄riet q̄
hō nō d̄dicat v̄bis vitatis: qd̄ plerūq̄ aliquid
faciūt ex cōmōde ire: et iō Aug⁹ dicit in .2.
de doc. xp̄iana q̄ mitescē ē nō d̄dicere d̄ine
scripture sine intellectu si aliq̄ vitia n̄ra p̄cu
tit: siue nō itellecte q̄ nos meli⁹ et veri⁹ sape
et p̄cipe possē. ¶ Ad secundū dō q̄ mā
fuetudo et clemētia reddūt hoīem dō et ho
mib⁹ acceptū. fm̄ q̄ occurrit i eūdē effectūz
cū caritate q̄ ē maxima vtutū. s. i subtraben
do mala p̄rimoz. ¶ Ad tertium dō q̄ mīa
et pietas oueniūt qdē cū māfuetudine et cle
mētia iqtū occurrit i eūdē effectū q̄ ē pb̄ bē
mala p̄rioz. differt tñ q̄tū ad motiū. nā pi
eras r̄mouet mala p̄rioz ex fuerētia quā h̄z
ad aliq̄ sup̄iorē: puta deū l̄ parētē. mīa h̄o
remouet mala p̄rimoz ex h̄ q̄ in eis aliq̄
tristat: inq̄tūm estimat eas ad se p̄tinere
vt s̄ dictū ē: qd̄ puenit ex amicitia que facit
amicos de eisdē gaudere et tristari. māfuetu
do autē h̄ facit inq̄tū remouet irā incitātez
ad vindictā. clemētia v̄o hoc facit ex animi
lenitate: inquātū iudicat esse equū vt aliq̄s
nō amplius puniat.

Deinde cōside

Qrandū ē de vitis oppositis.
Et p̄ de iracūdia q̄ opponi
tur māfuetudini. 2⁹ d̄ crudeli
tate que opponit̄ clemētie

Circa iracūdiā querūtur octo. p̄ vtrū ira
sci possit eē aliq̄ licitū. 2⁹ vtz ira sit p̄ctm̄.
3. vtz sit p̄ctm̄ mortale. 4. vtz sit q̄uissimū
p̄ctōz. 5. de sp̄b⁹ ire. 6. vtz ira sit vitū ca
pitale. 7. que sint filie ei⁹. 8. vtrum b̄eat vi
tū oppositum.

Ad primum sic pro

cedit ¶ q̄ irasci nō sit licitū. Dico. n. et
ponens illd̄ Math. 5. Qui irascit̄ s̄i suo. r̄c.
dicit in ḡbusdā codicib⁹ addit̄: s̄i cā: ceterz

in veris diffinita sn̄a est et ira penit⁹ tollit. ḡ
irasci nullo mō licitū ē. ¶ P̄. fm̄ Dio. 4. c.
de diui. no. malū aie ē sine rōe esse: sed ira sp̄
ē sine rōe. dicit. n. p̄hs in. 7. ethi. q̄ ira nō p̄fe
cte audit rōem: vt Greg⁹ dicit. 5. moral̄ q̄ cū
trāglitate mētis ira diuerberat dilaniataz
quodā mō sciffāq̄ p̄turbat. et Cassian⁹ dicit
in li. de institutis cenobioz. Quilibet ex cā
iracūdie mor⁹ efferuēs exccat oculū cordis
ḡ irasci sp̄ ē malū. ¶ P̄. Ira ē appetitus vin
dicte: v̄ glo. dicit sup̄ Leuit. 19. Nō oderis
frem tuū in corde tuo: s̄z appetere v̄tōem n̄
videt̄ eē licitū: s̄z hoc ē deo reseruādū: fm̄ il
lud Deut. 32. mea ē vltio. ḡ v̄ q̄ irasci s̄p̄ sit
malū. ¶ P̄. Dē illud qd̄ abducit nos a d̄ina
filitudine ē malū: s̄z irasci semp̄ abducit nos
a d̄ina filitudine: q̄ d̄s cū trāglitate iudi
cat: vt h̄r̄ Sab. 12. ḡ irasci s̄p̄ ē malū. S̄z
5 ē qd̄ Chriſt⁹ dicit super Math. Qui s̄i
causa irascit̄ reus erit. Qui vero cum causa
non erit reus. nam si ira non fuerit: nec do
ctrina p̄ficiat: nec iudicia st̄at: nec crimia cō
pescūt. ḡ irasci nō sp̄ ē malū ¶ P̄. dō q̄ ira
p̄p̄e loq̄ndo ē passio qd̄ appetitus sensitiuū
a qua vis irascibilis denotat vt s̄ bitū ē cuz
de passionib⁹ agēf. Est at̄ h̄ cōsiderādū circa
passiones aie q̄ dupl̄r pōt. in eis malū iueni
ri. Vno ex ipa specie passiois q̄ qdē cōsidera
tur s̄z obm̄ passiois: sic iuidia fm̄ suaz sp̄m̄
ipozat qd̄dā malū. est. n. tristitia d̄ bono ali
oz: qd̄ fm̄ se rōi repuḡt. et iō iuidia moy no
miata sonat aliqd̄ mali: vt p̄hs dicit i. 2. ethi.
B̄ autē nō op̄tet ire q̄ ē appetit⁹ vidicte. pōt
.n. vidicte et b̄n̄ et male appeti. Alio: iuenit̄
malū i aliqua passioe s̄z q̄titate ipius. i. fm̄
sup̄abūdantiā v̄ defectū ipius. et sic pōt malū
i ira iueniri: q̄ s̄ aliq̄s irascit̄ plus v̄ min⁹
p̄ter rōem rectā: tūc irasci ē illaudabile. Si
at̄ aliq̄s irascit̄ fm̄ rōem rectā: tunc irasci ē
laudabile. ¶ Ad p̄mūz q̄ dicendū q̄ stoici
iram et omnes alias passiones noiab̄ it affe
ctus quosdā p̄ter ordinē rōnis existētes. et
fm̄ hoc ponebāt irā et oēs alias passioes eē
malas: vt s̄ dictū ē cū de passionib⁹ agerēf.
et fm̄ hoc accipit irā Dico. loq̄tur. n. d̄ ira
qua q̄s irascit̄ 5 primū quasi malū ei⁹ inten
dēs. S̄z fm̄ peripateticos: quoz sn̄iam ma
gis approbat Aug⁹ i. 9. de ciui. dei: ira et alie
passiones aie dicūt̄ mor⁹ appetit⁹ sensitiuū si
ue sint moderate s̄z rōez siue non. et fm̄ hoc
ira nō sp̄ est mala. ¶ Ad secūdū dō q̄ ira

dupl'r se pōt h're ad rōez. Uno qdē mō aſſe-
denter: z ſic trahit rōem a ſua rectitudine.
vnde h'z rōem mali. Alio mō oſequēter put
.s. appetit' ſenſitiuus mouet ſ' vitia ſm or-
dinē rōnis. z h' ira ē bona q' d'r ira p' zelū. vñ
Greg' dicit i. 5. moral'. Curādū ſūmope ē ne
ira q' vt in ſm virtutis aſſumit' menti dñetur
ne q' dñā p'eat: ſz q' ācilla ad obſegum para
a rōis tergo nunq' recedat. h' āt ira z ſi i ipā
executōe act' iudiciū rōis aliq' impediāt:
nō tñ rectitudinē rōis tollit. vñ Greg' ibidē
dicit q' ira p' zelū turbat rōnis oculū: ſz ira
p' vitiiū excecāt. nō ē āt ſ' rōem virtutis vt inē
mittat deliberatio rōis in executōe eius qd
ē a rōe delibātū: qz ēt ars ipedire i ſuo actu
ſi dū d'z agere deliberaret de agēdis. Ad
tertium dō q' appetere vindictā p' malū
eius q' puniēdus ē: illicitū ē: ſz appetere vin-
dictā p' vitioz correctōem z bonum iuſti-
cie ſeruatū laudabile ē: z in h' pōt tēde-
re appetit' ſenſitiuus inq'tū mouet a rōne:
z dū vindicta h'z ordinē iudiciū ſi: a dō c' mi-
niſter ē p'ās puniēs: vt d'r R. o. 12. Ad q'r
tū dicendū q' deo aſſimilari poſſum' z obe-
mus i appetitu boni: ſz i mō appetēdi ei oio
aſſilari non poſſum': qz in deo nō ē appeti-
tus ſenſitiuus ſic i nob' cui' mot' d'z rōni de-
ſeruire. Un' Greg' dicit i. 5. moral'. q' tunc ro-
buſtius rō ſ' vitia erigif: cū ira ſubdita rōni
ſamulatur.

Ad ſecundū ſic pro-

cedit. Vñ q' ira non ſit pctm. Peccando. n.
demeremur: ſz paſſionibus non demeremur
ſicut nec vitupamur: vt d'r in. 2. ethi. g' nulla
paſſio ē pctm: ira āt ē paſſio vt ſ' hitū ē cuz
de paſſionib' agere. g' ira nō ē pctm. ¶ S.
In oī pctō ē conuerſio ad aliqd bonū muta-
bile: ſed p' irā nō conuertit' aliqd ad bonū muta-
bile: ſz i malū alie. g' ira nō ē pctm. ¶ S.
Nullus peccat i eo qd vitare nō pōt: vt Aug'
dic': ſz irā hō vitare nō pōt: qz ſup illud pſal.
Iraſcimini z nolite peccare: dic' glo. q' mo-
tus ire nō ē i p'tate n'ra. Phs ēt dic' i. 7. ethi.
q' irat' cū triſticia opat': triſticia aut' ē ſ'ia
volūtati. g' ira nō ē pctm. ¶ S. Pctm' eſt ſ'
nām: vt Dam'. dicit i. 2. li. ſz irā nō eſt tra-
nāz hōis cū ſit act' nālis potētie que ē irāſci-
bilis. vñ z Hiero' dicit in qdā epla. q' irāſci
ē hōis. g' irāſci nō eſt pctm. S'z ē qd ap'ls
dic' ad Ep'ls. 4. Quis indignatio z ira tollat a

vob'. ¶ R. ſideo dō q' ira ſicut dictū ē p'prie
noiat quādā paſſionē. paſſio aut' appetitus
ſenſitiui intātū ē bona inq'tū rōne regulat'.
ſi aut' ordinē rōnis excludat eſt mala. Q' dō
aut' rōnis in ira pōt attēdi q'tum ad duo. p'
qdē q'tū ad appetibile i qd tēdit: qd ē vindi-
cta. vñ ſi aliqd appetat q' ſm ordinē rōnis ſi
at vindicta ē laudabilis ire appetit': z vocat'
ira p' zelū. ſi aut' aliqd appetat q' fiat vindicta
q'lit' cunq' ſ' ordinē rōnis: puta ſi appetat pu-
niri cū q' nō meruit v' ultra q' meruit: vel ēt
nō ſm legitimū ordinē: v' nō p'p' debitu' ſi
nē q' ē ſ' uatio iuſticie: z correctio ei' pe: erit
appetit' ire vitioſus: z noiat' ira p' uitium.
Alio' attēdit' ordo rōnis circa irā q'tum ad
modū irāſcēdi: vt. ſ. mor' ire non imoderate
ferueſcat nec interius nec exterius: qd gde'z
ſi p'mittat nō erit ira abſq' peccato: etiā ſi
aliqd appetat iuſtā vindictā. ¶ Ad primū
g' dō q' ga paſſio pōt eē regulata rōne v' nō
regulata: iō ſm paſſionē abſolute cōſideratā
nō impoſitat' rō meriti ul' dmeriti: ſeu laudis
ul' vituperij. ſm tñ q' ē regulata rōne poteſt
h're rationē meritoz z laudabilis. z eōz o
ſm q' nō eſt regulata rōne pōt h're rationē
demeriti uel vitupabilis. vñ z phs ibidē di-
cit' q' laudat' ul' vitupatur q' aliq'iter irāſcē
¶ Ad ſcōm dō q' iratus nō appetit malum
alteri' p'p' ſe: ſed p'p' vindictā in quam con-
uertit' appetit' eius ſicut i qdā cōmutabile
bonū. ¶ Ad tertiu' dicendū q' hō ē dñs ſuo
rū actuū p' arbitriū rōnis. z iō motus q' p'ue-
niunt iudiciū rōnis nō ſūt in p'tate hōis i ge-
nerali: ut. s. nullus eoz inſurgat: q'uis ratio
poſſit quēlibet ſingularit' ipedire ne iſurgat.
z ſm h' d'r q' mot' ire nō ē i p'tate hōis: ita. s.
q' nullus iſurgat: qz tñ aliquat' ē i hōis p'ta-
te: nō totat' p'dit rōem peccati ſi ſit inordina-
tus. q' aut' phs dic' iratū cū triſticia opari: nō
ē ſic intelligēdū q' triſtes de eo q' irāſcē: ſz
ga triſtas de iniuria quā eſtimat ſibi illatā: z
ex hac triſtitia mouet' ad appetēdū vindictā.
¶ Ad quartū dō q' irāſcibilis in hōie nāſt
ſubycit' rōni: z iō act' eius intātū ē hōi nālis
inq'tū ē ſm rōem. inq'tū vō ē p'ter ordinē ra-
tōis: ē ſ' hōis naturam.

Ad tertium ſic proce-

dit. Videt' q' oīs ira ſit pctm mortale. Dicif
.n. Job. 5. Vix ſtultū inſicit iracūdia: z logē
de i' nēfectōe ſpūali a q' noiat' pctm mortale.

g ois ira e pctm mortale. ¶ Nihil mere tur damnatōem eternā nisi pctm mortale: h ira meref dānatōem eternā. dicit. n. domi nus Math. 5. Ois qui irascit fratri suo reus erit iudicio: vbi dicit glo. q p illa tria q ibi tangunt. s. iudiciū r cōciliū. r gebēna diuer se mansiones i etna dānatōe p mō peccatū singularit expmūtur. g ira e pctm mortale.

¶ Quicqd dicit caritati e pctm mortale sed ira de se dicit caritati: vt pz p Hiero. sup illud Math. 5. Qui irascit fratri suo. r c. vbi dicit q b e s primi dilectōem. q ira est pctm mortale. ¶ Sed e qd sup illd ps. Irascimini n r nolite peccare. dicit glo. venialis e ira q nō pducit ad effectū. ¶ B. dō q mot? ire pōt eē inordinat? r pctm dupl: sicut dicitū e. Uno? ex pte appetibil: vt pote cū aliqs appetit iustā vdictā. r sic ex genē suo ira est pctm mortale. q dicit caritati r iusticie. pōt tū origē q tal appetit? sit pctm veniale ppē iperfectōem act?: q qdē ipfectio artē dif: vel ex pte appetētis: puta cū mot? ire puenit iudiciū rōnis: vt ēt ex pte appetibil: puta cū ali qs appetit i aliq modico se vdicare qd qd nī bil e reputādū: ita ēt q si actu inferat nō eēt pctm mortale: puta si aliqs parum trahat ali quē puez p capillos vt aliqd h'i. Alio? pōt eē mot? ire iordinat? qstū ad modū irascēdi vt pote si nimis ardēter irascat iteri: vt si nī mis exū? māifestet nīg ire. r sic ira fm se nō bēt ex suo genē rōem pcti mortalis. pōt tū oringere q sit pctm mortale: puta si ex vehe mētia ire aliqs excedat a dilectōe dei r pri mi. ¶ Ad p̄mū g dicitū q ex illa auctorita te nō h' q ois ira sit pctm mortale: s. q stul ti p iracūdiā spūalr occidit: in qstū. s. nō re frenādo p rōez motū ire: dilabūt i aliq pctā mortalia: puta i blasphemā dei: vt i iuriam p̄xi mi. ¶ Ad secundū dō q dñs vbu illud dixit de ira qd supaddens ad illud vbu legis q occidit reus erit iudicio. vñ loqf ibi dñs de motu ire in q quis appetit p̄xi mi occisio nē aut quācūqz grauē lesionē: cui appetitū si cōsensus rōis supueniat: absqz dubio erit pctm mortale. ¶ Ad tertium dicitū q i illo casu i q ira dicit caritati e pctm morta le: s. B non sp accidit: vt ex dicitis pz.

Ad quartum sic pro
cedit ¶ qd qd ira sit grauiissimū pctm. Dic. n. Chriſo qd nihil e turpi? visu surētis: r nihil

deformi? fettero visu: r mltō magis aīa. g ira e grauiissimū pctm. ¶ Quāto aliqd pctm e magis nociuū: tāto videt eē peius: qz sicut Aug? dicit i en: beri. malū d' aliqd qd nocet ira aut maxime nocet: qz aufert hōi rōem q quā e dñs sui spūs. dicit. n. Chriſo qd ire r insanie nihil e mediū. sed ira tpane? e qdam dmon. magis aut r deimonū hūte difficili? g ira e grauiissimū pctm. ¶ Interiores mo tus di iudicant fm exteriores effectū. s. effe ctus ire e homicidiū qd e q̄uissimū pctm. ¶ Sed e qd ira cōpat ad odium sicut fe stuca ad trabē. dic. n. Aug? i regl'a. ne ira cre scat in odiū r trabē faciat de festuca. n. g ira e q̄uissimū pctm. ¶ B. dō q sicut dicitur e: iordinatio ire fm duo attē dif. s. fm idebi tū appetibile r fm idebitū modū irascēdi. Quātū igit ad appetibile qd irat? appetit v' eē ira mīmū pctōz. appetit. n. ira malū pene alic? sub rōe boni qd e vdicta: r iō ex parte malī qd appetit ouenit pctm ire cū ill pctis q appetit malū p̄xi mi: puta cū iudicia r odio s. odiū appetit absolute malū alic? in qstuz buiustmōi. inuidns at appetit malū alterius. ppē appetitū p̄xi alic. s. irat? appetit malū alic? rōe iuste vdictē. Et qd qd odiū est grau? qz inuidia r inuidia qz ira: qz pei? e ap petere malū sub rōe malī qz sub rōe boni: r pei? e appetē malū sub rōe boni exterioris qd e honor vt gl'a qz sub rōe rectitudis iusticie sed ex pte boni sub rōe irat? appetit malū ouenit ira cū pctō cōcupiscētie: qd tēdit in aliqd bonū. r qstū ad h' ēt absolute loqndo pctm ire v' eē min? qz cōcupiscētie: quanto melius e bonū iusticie qd appetit iratus qz bonū delectabile vt vtile qd appetit cupi scēs. vñ p̄hs dicit in 7. ethi. q incōtinēs cō cupiscētie e turpior qz incōtinēs ire. ¶ Quā tū ad inordinatōem q est fm modū irascē di ira h' qdā excellētiā ppē veheintiā r ve locitatē sui mot?: fm illud puer. 27. Ira non h' mīaz nec eripēs furor: r ipetū concitati sp: ferre qs potit. vñ Greg? dicit. 5. moral. Ire sue stimulat accēsū cor palpitāt: cor p tremir: lingua se ppedir: facies ignescit: exaspant ocll r neqz recognoscūt notioze qdē clamorē format. s. sensus qd loqf ignozat. ¶ Ad p̄ mū q dō q Chriſo loqf de turpitudine quā tū ad gest? exteriores q pueniūt ex impetu ire. ¶ Ad secundū dicitū q rō illa pcedit fm inordinatū motū ire qui puenit ex eius

impetu vt dictū est. Ad tertium dicendum qd homicidium nō min⁹ puenit ex odio vel inuidia q̄ ex ira: ira tñ leuior ē in q̄tum attendit rōem iusticie: vt dictum ē.

Ad quintum sic procedit.

Vir q̄ incōuenientē determinēt spēs iracūdie a pho in. 4. et bi. vbi dicit qd iracundoz qdā sūt acuti: qdā amari: qdā difficiles siue gues: qd fm ipm amari dicunt quoz ira difficile soluit̄ et mltō tpe manet. sed h̄ vt p̄tinere ad circūstātiā tps. ḡ vt q̄ et fm alias circūstātiās possint accipi alie spēs ire. ¶ Difficiles siue graues dicit eē quoz ira non cōmittat sine cruciatu vel punitōe. sed h̄ et p̄tinet ad insolubilitatē ire. ḡ vt q̄ idem sint difficiles et amari. ¶ Dñs Math. 5. ponit tres ḡdus ire cū dicit: qd irascit̄ fratri suo: et qui dixerit fratri suo racha: et qui dixerit fratri suo fatue: qd ḡdus ad p̄dictas spēs nō referūtur. ḡ vt qd p̄dicta diuisio ire nō sit cōueniēs. ¶ H̄ ē qd Hrego⁹ nisen⁹ dicit: qd tres sūt irascibilitatis spēs. s. ira q̄ vocat̄ se/lea et māia q̄ vocat̄ isania. et furor: q̄ tria vidētur eē eadē irib⁹ h̄missa. nā irā felleā dicit eē q̄ p̄ncipiū et motū h̄: qd phs attribuit acutis mania vō dicit eē irā q̄ p̄manet et in vetustate deuenit: qd phs attribuit amaris. furorēz at̄ dicit eē irā q̄ obseruat tps i suppliciu: qd phs attribuit difficilib⁹. Et eandē etiā diuisiōnē ponit Dam⁹ in. 2. li. qd p̄dicta distinctio p̄bi nō ē incōueniēs. ¶ R̄ n̄deo dō qd p̄dicta distinctio pōt referri vel ad passiōnē ire vel etiā ad ipm p̄ctm̄ ire. Quō aut̄ referatur ad passiōnē ire s̄ h̄itum ē cū de passiōe ire ageret: et sic p̄cipue videt̄ p̄oi a Hrego. nisen⁹ et Damasceno. Nūc aut̄ ops accipe distinctiōnē h̄az spēs fm qd p̄tinet ad p̄ctm̄ ire p̄ ut ponit a pho. P̄ctm̄ n. i. ordinatio ire ex duobus attēdi. p̄ qdē ex ipsa ire origiē: et hoc p̄tinet ad acutos qd nimis cito irascūt̄: et ex q̄libet leui cā. Alio⁹ ex ipsa ire duratōe: eo. s. qd ira nimis p̄seuerat: qd qdē pōt eē dupl̄. Vno⁹ qd cā ire. s. iniuria illata nimis manet i memoria hoīs. vñ ex hoc hō diuturnaz tristitiā accipit: et iō sūt sibi ip̄s ḡues et amari. Alio⁹ d̄tingit ex pte ip̄ius vindicte: quaz alī quis obstinato appetitu q̄rit: et h̄ p̄tinet ad difficiles siue ḡues qd nō dimittunt irā q̄sqz p̄niāt. Ad p̄mū ḡ dō qd i spēs p̄dictis non p̄ncipalr̄ cōsiderat̄ tps sed facilitas hoīs

ad irā vel firmitas in ira. Ad scdm dō qd vtriqz. s. amari et difficiles h̄nt irā diuturnaz: sed p̄p̄ aliā cām. nā amari h̄nt irā p̄manente p̄p̄ p̄manentiā tristitie quā in viscera tenēt clausā. et qz nō p̄r̄p̄unt ad exteriora iracūdie signa: nō possūt p̄suaderi ab alijs: nec ex se ip̄s recedūt ab ira nisi put̄ diuturnitate tps abolef̄ tristitia: et sic deficit ira. s. in difficilib⁹ ē ira diuturna. p̄pter rehemēs desiderii vindicte: et iō tpe nō digerit̄: sed p̄ solā punitōem quiescit. Ad tertium dō qd gradus ire quos dñs ponit: nō p̄tinet ad diuersas ire spēs: s. accipiūt s. p̄cessū hūani act⁹ i qd p̄mo aliqd i corde accipit. et q̄tū ad h̄ dicit: qd irascit̄ fratri suo scdm aut̄ ē cū p̄ aliq̄ siḡ extiora manifestat̄ exteri⁹ ē anqz p̄r̄pat in effectū. et q̄tū ad h̄ dicit: qd dixerit fratri suo racha: qd ē infectio irascētis. tertius ḡdus est qd p̄ctm̄ interi⁹ accipit ad effectū p̄ducitur ē at̄ effect⁹ ire nocumētū alterius sub rōe videt̄. m̄mū aut̄ nocumētū qd fit solo verbo. et iō q̄tū ad h̄ dicit: qd dixerit fratri suo fatue et sic p̄ qd secundum addit supra p̄mū: et tertium supra vtriqz. vñ si p̄mū ē p̄ctm̄ mortale i casu in quo dñs loq̄tur sicut dictū ē: multo magis alia. et iō singulis eoz ponūtur cōr̄dentia aliq̄ p̄tinetia ad cōdenatōem. s. i p̄mo ponitur iudiciū qd min⁹ ē: qz vt Aug⁹ dicit. in iudicio adhuc defensionis loc⁹ dat̄. in secūdo vō pōit̄ sc̄liū i quo iudices in se cōferūt quo supplicio dānari oporteat. i tertio pōit̄ gehēnā ignis que ē certa dānatio.

Ad sextum sic procedit.

Uidet̄ qd ira non debeat poni in vitia capitalia. Ira n. ex tristitia nascit̄. sed tristitia ē vitii capitale: qd dicit̄ accidia. et ira nō d̄z poni vitii capitale. ¶ P̄. Diu ē ḡuis p̄ctm̄ q̄ ira. ḡ magis d̄z poni vitii capitale q̄ ira. ¶ S. Sup̄ illud puer. 29. Vir iracundus puocat rixas. dicit̄ glo. Janua ē oīuz vitior iracūdia q̄ clausa v̄rutib⁹ iurisec⁹ dabit̄ ges: apta aut̄ ad oē facin⁹ armabit̄ aīus. nullū aut̄ vitii capitale ē p̄ncipiū oīum p̄ctōz s. quozūdā delimitare. ḡ ira nō d̄z poni inter vitia capitalia. ¶ Sed ē est qd Hrego. 30. moral. ponit irā in vitia capitalia. ¶ R̄ n̄deo dō qd sicut ex p̄missis p̄z vitii capitale dicit̄ ex quo multa vitia oriunt̄. H̄abz aut̄ h̄ ira qd ex ea mltā vitia oriunt̄ p̄t̄ duplici rōe. p̄ ex pte sui obit̄: qd mltū h̄z d̄ rōe appetibilitatis

ad puniendū fm iudiciū rōnis. ¶ Ad p̄mūz
 ḡ dicendus q̄ ille q̄ tota r̄ n̄ irascit cū d̄z ira
 sc̄imitat qdē deū q̄tū ad carētiā passionis
 nō aut̄ q̄tū ad hoc q̄ d̄s ex iudicio punit.
 ¶ Ad secūdū dō q̄ passio ire utilis ē sicut
 z oēs aly mor̄ appetitus s̄sitiui ad h̄ q̄ hō
 p̄ōpti^o exequat id qd̄ rō dicitur: aliogn fru
 stra eēt in hoīe appetitus sensitivus: cuz m̄
 nā nihil faciat frustra. ¶ Ad tertiu dō q̄ in
 eo q̄ ordinate agit iudiciū rōis nō solū ē cau
 sa simplicis mor̄ volūtatis: s̄z ēt appetitus s̄s
 titiui: vt dicitur est: z iō sic remōtio effect^o est
 signū remōtiois cāe: ita etiā remōtio ire est si
 gnū remōtiois iudicy rōis.

Onde cōside
 rādū est de crudelitate. Et
 circa h̄ querūf duo. p̄ vtz
 crudelitas opponat̄ clemen
 tie. 2° de comparatiōe ei⁹
 ad seuitiam vel feritatem.

Ad primum sic pro
 cedif. Videt̄ q̄ crudelitas non opponat̄ cle
 mētie. Dicit. n. Seneca in. 2. de clemētia: q̄
 illi vocant̄ crudeles q̄ excedūt modū i puni
 ēdo qd̄ d̄ziatur iusticie. clemētia at̄ nō ponit̄
 ps iusticie s̄z tpantie. ḡ crudelitas nō v̄r op
 poni clemētie. ¶ S. Jere. 6. v̄r. Crudelis est
 z nō miserebit̄: z sic v̄r q̄ crudelitas oppōa
 tur mie. s̄z mia nō ē idē clemētie: vt s̄ dicitur
 ē. ḡ crudelitas nō opponitur clemētie. ¶ S.
 Clemētia cōsiderat̄ circa īflictoez penaz: vt
 dicitur ē. s̄z crudelitas cōsiderat̄ ī subtractiōe
 bñficiōz s̄z illō. puer. xi. Qui at̄ crudel ē ēt p̄
 pinqs abycit. ḡ crudelitas nō oppōitur clemē
 tie. S̄z h̄ ē qd̄ dicit̄ Seneca ī li. de clemētia
 q̄ opponitur clemētie crudelitas q̄ nihil ali
 ud ē q̄ atrocitas ai ī exigēdis penis. ¶ S.
 dicendū q̄ nomen crudelitatis a cruditate
 sūptū eē v̄r. Sic at̄ ea q̄ sunt cocta z digesta
 solēt h̄re suauē z dulce sapore: ita illa q̄ sunt
 cruda h̄nt horribillē z asperz sapore. dicitur est
 at̄ s̄ q̄ clemētia īportat̄ q̄dā ai lenitatē siue
 dulcedinē p̄ quā aliqs ē diminutivus penaz
 v̄r directe crudelitas clemētie opponitur.
 ¶ Ad p̄mū ḡ dō q̄ sicut diminutio penaz
 q̄ ē fm rōez ptinet ad epicheiā. s̄z ipsa dulce
 do affect^o ex qua hō ad h̄ inclinatur ptiet ad
 clementiam: ita etiā superexcessus pena
 rum quantūz ad id qd̄ exterius agit ptiet ad

iusticiā: s̄z q̄tū ad austeritatē ai p̄ quā aliq̄
 fit promptus ad penas augendas ptinet ad
 crudelitatē. ¶ Ad scōm dō q̄ mia z clemē
 tia zueniūt in h̄ q̄ vtrazq̄ refugit z abhorret
 miseriā alienā: at̄ tū z at̄. nā ad miām pt̄i
 net misie subuenire p̄ bñficiū collatōem. ad
 clemētiā at̄ ptinet miseriā diminūē p̄ subtra
 ctōez penaz: z q̄ crudelitas supabundātiā in
 exigēdis penis īportat̄: directi^o oppōitur cle
 mētie q̄z mie: n̄ p̄t̄ s̄ilitudinē h̄az v̄tū ac
 cipitur q̄z crudelitas p̄ miām. ¶ Ad tertiu
 dicendū q̄ crudelitas ibi accipitur p̄ imifi
 cordia ad quā ptinet bñficiā nō largiri. q̄uis
 ēt dici possit q̄ ipā bñficiū subtractio qd̄az
 pena est.

Ad secundū sic pro
 cedif. V̄r q̄ crudelitas a seuitia siue ferita
 te nō differat. Vni. n. h̄nti ex vna pte vnuz
 vitii v̄r eē oppositū. s̄z clemētie p̄ supabun
 dātiā opponitur z seuitia z crudelitas. ḡ v̄r
 q̄ seuitia z crudelitas sint idē. ¶ S. Jfidor⁹
 dicit ī li. ethimol. q̄ seuer⁹ d̄r q̄ seuis z fer⁹
 q̄ sine pietate tenet iusticiā: z sic seuitia v̄r
 excludē remissionē penaz ī iudicy: qd̄ pt̄i
 net ad pietatē. h̄ at̄ dicitur ē ad crudelitatē pt̄i
 nere. ḡ crudelitas est idē q̄ seuitia. ¶ S. Si
 cut v̄tuti opponitur aliq̄ vitii ī excessu: ita
 ēt z in defectu: qd̄ qdē d̄ziatur z v̄tuti q̄ ē in
 medio: z vitio qd̄ ē in excessu. s̄z idē vitii ad
 defectū pt̄inēs opponitur z crudelitati z se
 uitie: videt̄ remissionē vel dissolutio. dicit. n.
 Heg. 31° moral. Sit amor s̄z nō emolliēs. sit
 rigor s̄z nō exasperās: sit zelus s̄z nō imodera
 te seuiēs: sit pietas: s̄z nō plus q̄ expediat par
 cēs. ḡ seuitia ē idē crudelitati. ¶ Sed h̄ est
 qd̄ Seneca dicit in. 2. de clemētia q̄ ille q̄
 nō leuis nec pctōzi irascitur: nō d̄r crudelis
 s̄z fer⁹ siue seuis. ¶ R̄ n̄deo dō q̄ nomen se
 uitie z feritatis a silitudie feraz accipitur q̄
 ēt dicitur ferre. h̄ i. n. aialia nocēt hoīb⁹ vt
 ex eoz corpib⁹ pascātur: n̄ ēt aliq̄ iusticie cā:
 cui⁹ cōsideratio ptinet ad solā rōez: z iō pp̄zie
 loq̄ndo feritas v̄r seuitia d̄r fm quā aliqs in
 penis īferēdis nō cōsiderat aliquā culpā eius
 q̄ punitur: s̄z solū h̄ q̄ delectatur ī hoīuz cru
 ciatu. z sic p̄z q̄ ptinetur sub bestialitate. naz
 talis delectatio nō ē hūana s̄z bestialis pue
 niēs vel ex mala cōsuetudie v̄r ex corruptōe
 nāe: sicut z alie h̄ i bestiales affectōes: s̄z cru
 delitas non solum attendit culpaz in eo qui

[Marginal notes in a smaller hand, partially obscured and difficult to read.]